

THE BRITISH ESPERANTIST

OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)

ISSUED ON THE 15TH OF EACH MONTH.

Vol. XIX.—No. 224.

NOVEMBER, 1923.

Price 6d.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED).

17 HART STREET, LONDON, W.C.1.

Telephone : Museum 617.

Telegrams : "Esperanto, Westcent, London."

Late Hon. President : DR. L. L. ZAMENHOF.

President : JOHN MERCHANT.

Vice-Presidents : J. J. BOUTWOOD, J.P.

G. D. BUCHANAN.

W. E. CLAYTON, O.B.E.

Hon. Secretary : CHARLES H. EDMONDS.

Hon. Treasurer : ROBERT ROBERTSON.

Secretary : MONTAGU C. BUTLER, L.R.A.M.

Business Manager : HARRY A. EPTON.

The British Esperanto Association (Incorporated) is a Union of the Esperanto Societies throughout the Empire, and has been established for the following purposes (*inter alia*) :—To promote in every way the spread of the International Auxiliary Language "Esperanto" by—

- (a) Promoting the formation of new local Groups.
- (b) Distributing information and publishing propaganda literature.
- (c) Organising examinations and granting certificates of proficiency.
- (d) Promoting lectures and arranging for loans of collections of literature, correspondence, etc.
- (e) Promoting arrangements for Congresses at home and abroad.

Also to maintain headquarters in London, where all Esperantists may obtain information and assistance in their work.

The Association consists of "Members," "Fellows," "Associates," Affiliated Groups and Federations. The Annual Subscriptions are :—Members, 10s. ; Fellows, 21s. ; Associates (minimum), 21s. ; they can be received for several years in advance if desired. Membership Forms and particulars of Affiliation and Life Membership on application.

Members and Fellows are entitled to receive this journal free.

There are two Examinations of Proficiency : Preliminary and Advanced. Both may be taken by Correspondence. Full particulars, with dates of the next examinations, will be sent on receipt of stamped addressed envelope.

THE BRITISH ESPERANTIST.

Hon. Editor : F. RICKETT SHELTON.

ABONO.—Abono estas komencebla je iu ajn monato. La prezoj estas : En la Britaj Insuloj, afrankite : por unu jaro, 6 ŝilingoj ; por ses monatoj, 3 ŝilingoj. Eksterlande, afrankite : por unu jaro, 6 ŝilingoj per poŝtmandato (aŭ ĉeko) aŭ 30 stampitaj respondkuponoj ; por ses monatoj, la duono de tiu prezo. Ĉiu membro de la Brita Esperantista Asocio ricevas la gazeton senpage.

Membroj de la Asocio rajtas aboni ekstraajn ekzemplerojn por 1923 po 3 ŝilingoj, afrankite. Membroj kaj Grupoj rajtas aĉeti kvantojn de almenaŭ 6 ekzempleroj de iu kuranta numero po 2 penco, kun aldono de sendkosto.

Oni bonvole sendu abonojn al la Sekretario de la Brita Esperantista Asocio, 17, Hart Street, Londono, W.C. 1, Anglujo.

REDAKCIO.—Manuskriptojn k.t.p. oni bonvole sendu al la Redakcio de la *British Esperantist*, ĉe la supra adreso. La Redakcio rezervas la rajton korekti erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne fendas manuskriptojn neuzitajn.

ANONCOJ KAJ REKLAMOJ.—Pri tiu fako oni sin turnu al la Administranto de la B.E.A.

ENHAVO.

	Pago
Editorial	125
The Old Order Changeth	126
"Esperanto : The only Cure for a Tongue-tied World"	127
Tra la Gazetaro	128
Coming Events	128
Kroniko	129
Nekrologo	130
Review	131
Sales Notes	131
B.E.A. Official Notices	132
Edzigo	132
Fako de Korespondo	132

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.

* Denotes New Group.

- Aberdeen.**—Miss M. D. Thomson, 6 Orchard Lane.—The Training Centre, Charlotte St., Friday, 2nd and 4th, 8 p.m.
- Accrington.**—H. E. Roberts, 25 Beech St.—A.E.S., Rechabites Hall, Abbey St., Mon., 7.30.
- Addlestone (Surrey).**—Mrs. C. M. Bayliss, Ashlet Home School, Addlestone.
- Adelaide (S. Australia).**—W. L. Waterman, 26 Henley St., Torrensville, 1st and 3rd Mon., 84 Jerringham St.
- Ashton-under-Lyne.**—R. Renworthy, 95 Stamford Crescent.—P.S.A. Inst., Wed., 8.
- Banbury.**—Miss Horlock, The Lawn.—The Elms, Mon., 6-7.
- Barnoldswick.**—F. J. Yeomans, 115 Oxford St.
- Bath.**—E. R. Blackett, 15 Southgate St.—Bernina Cafe, Old Bond St., alt. Wed., 7.30.
- Belfast.**—Miss McCullough, York Chalet, Earlswood Rd.—C.P.A. Assembly Buildings, Howard St., Mon., 7.30.
- Bexhill-on-Sea.**—Miss Ena Taylor, Enalea, Wickham Avenue.
- Birmingham.**—W. Smith, 12 East Pathway, Harborne.—Y.M.C.A. (2nd floor), Dale End, Wed., 6.30-9.30.
- Blackburn.**—Miss M. V. Hewetson, 4, St. Alban's Place.—Friends' Meeting Ho., King St., Wed., 7.45.
- Bolton.**—A. Catterall, 31 Huxley St.—Vegetarian Restaurant, 35 Victoria Square, 4th Thurs.
- Bournemouth.**—Howard Stay, "La Nia," Heatherlea Rd., Southbourne.—Temperance Hall, Haviland Rd., Boscombe, Thurs., 8.15.
- Bradford.**—Geo. Luscombe, 34 Parsonage Rd., W. Bowling.—Mikado Cafe, Godwin St., Tues., 8.
- Brighton & Hove.**—Ad. Dorlencourt, 12 College Gardens.—Ce Miss M. Reeve, 35 Montpelier Crescent, Seven Dials, Tues., 7 to 9.30.
- *West Hove & Portslade.**—F. C. Christmas, 46 Andrew's Rd., Portslade.—72 Church Rd., Hove, Tuesd., 7.30.
- Bristol.**—J. C. Fox, 76 Ashley Rd.—Folk House, College Green, Fri., 7-9.30.
- Buckhurst Hill (Essex).**—Miss N. A. Stacey, "Woodthorpe."—"Woodthorpe," 2nd Wed.
- Burnley.**—D. B. Shaw, 35 Ferndale St.—2B, Clifton St., Westgate, open daily.
- Burntisland.**—E. Anderson, H.G. Public School, Burntisland.—Burntisland H.G. School, Mon., 6.30.
- Cardiff.**—F. S. Gammon, 14 Moha Place.—19 Paget St.
- Cheltenham.**—W. G. Phipps, "Marston," Langdon Rd.
- Chorley (Lancs.).**—Miss Brindle, 85 Pall Mall.—W.E.A. College, Mon., 7.30 p.m.
- Clitheroe.**—W. Brierley, 1 Brook St.—Market Tea Rooms, Wed., 7.30.
- Coatbridge.**—J. Montgomery, 77 Chapel St., Airdrie.—Y.M.C.A. Institute, Wed., 7.30.
- Coventry.**—Miss C. O. Taylor, "Espero," 36 Stanway Rd., Spencer Park.—Co-operative Assembly Room, West Orchard, Wed., 7.30-9.30.
- Cowdenbeath (Fife).**—Thomas Stevenson, 47 Arthur Place.—Foulford School, Thurs., 7.30.
- Croydon.**—R. K. Huggon, 32 Friends Rd.—Dennett Hall, Dennett Rd., Croydon, 1st and 3rd Tues., 7.30.
- Darwen.**—B. A. Walsh, 16 Oxford St. Adult School, Monday, 8.
- Deal.**—Herbert Sewell, College Rd. Post Office.
- Doncaster.**—Mrs. E. M. Moran, 38 Oswin Avenue, Balby.—Trades Institute, North Bridge Rd., Wed., 7.30.
- Dover.**—W. Chitty, Mildura, 51 Park Avenue.
- Dublin.**—J. J. Siggins, 23 Up. Clonbrassil St.—29 South Anne St. (F.O.R. Room), Tues., 7.30.
- Dundee.**—Alfred A. Slidders, 10 Whitehall St.
- Eastbourne.**—V. V. Sumfield, Esperanto Printery, Station St.—Cave's Cafe, 94 Terminus Rd., at 4.30, 1st and 3rd Tuesdays.
- Edinburgh.**—J. P. W. Murray, 9 Glendevon Place, Wed. at 8 p.m. in 26 Synod Hall.
- Enfield.**—Miss M. Rose, Shrublands, 349 Baker St.—Same address, Sat., 6.30-8.0.
- Exeter.**—F. J. Strong, 50 Wellington Rd., St. Thomas.
- Folkestone.**—J. Smith Clough.—13 Martello Rd., Mon. 7.30.
- Gateshead-on-Tyne.**—Geo. M. Raine, 159 Rodsley Av.—Unity Church, Tues., 7.30.
- Unity Church.**—Miss N. Gildert, 212 Windsor Avenue, Gateshead.—Unity Church, Fri., 7 p.m.
- Gillingham.**—H. C. Johnson, 43 Byron Rd., 4th Mon.
- Glasgow.**—G. F. Ramsay, 18 Leyden Gardens, Maryhill.—207 Bath St., Mon. (October-April), Classes 7.30, Meeting 8.30: Apr.-Sept., Cranston's Arcade Tea-rooms, 28 Buchanan St., Mon., 5.30-7 p.m. Rambling Club, 1st Sat. each month.
- Partick.**—T. Colquhoun, 124 Dumbarton Rd.—Western Institute, Academy Buildings, Peel St., Fri., 7.30.
- Partick Y.M.C.A.**—D. Conkie, 14 Hutton Drive, 50, Govan.—Western Institute, Peel St., Thurs., 7.30. *Diservo*: 2nd Sunday (Nov.-June) 7.
- St. Rollox Co-operative.**—S. Gibson, 82 Black St., Townhead, Glasgow.—145 Glebe St., Wed., 7.30-10.
- Greenock.**—Wm. McMurren, 3 Ford Place, Finhart St.—Musical Club Bldgs., 36 Union St., Wed., 8.
- Grimsby.**—H. Green, 38 Garibaldi St.—I.L.P. Rooms, 53 Garibaldi St., Mon., 7.
- Halstead (Essex).**—Miss Zoe Inman, 6 Colchester Rd.
- Harrogate.**—O. Eaves, Station Parade.
- Hastings.**—J. Turner, 57 Priory Avenue.—54 Cambridge Rd., 1st and 3rd Tues., 7.30.
- Hatfield, Herts.**—Miss E. F. Forty, Greybole, 1st and 3rd Tues.
- Haworth (Yorks.).**—Miss Smith, 20 Prince St.—Council Schools, Haworth, Tues., 7.30-9.30.
- Hobart (Tasmania).**—E. F. Heritage, 35 Risdon Rd., New Town.—Eaton Bray Schoolroom, Upper Davey St., Alternate Fridays, 7.30-9 p.m.
- Huddersfield.**—Miss C. M. E. Morton, 49 Mount Pleasant St., Dalton.—Technical College, Queen St. South, Thurs., 7.45.
- Hyde (Cheshire).**—R. Barber, 2 Spring Gardens, Flowery Field.—Co-op. Soc. Guild Room, Market St., Sun., 10.45, Wed., 7.30.
- Ilford.**—Miss W. Botwell, 78 Aldborough Rd., Seven Kings.
- Ipswich.**—W. F. Frost, 63 Upland Rd.—Municipal Technical School, Mon., 7.30.
- Keighley.**—Miss J. Longstaffe, 9 Dalton Terrace, Bradford Rd.—Friends' Meeting House, Mon., 7.30-9.30.
- Kettering.**—A. E. Smith, Garfield St.—Old Free Library Buildings, Silver St., Mon., 7.45.
- Kingston-on-Thames.**—Miss Jones, 17 Knights Park.—20 Orchard Rd., 7-9.30.
- Leeds.**—Miss L. Briggs, West Lea, Armley.—10 Park St., Tues., 7.30.
- Leicester.**—N. Wooding, 15 Andover St.—Co-op. Buildings, Room 10, Wed., 7.30.
- Leith.**—Miss Milne, 70 Cornhill Terrace, Lochend Road.
- Letchworth.**—Miss F. M. Bartholomew, 132 Wilbury Rd.
- Liverpool.**—Miss A. M. Swan, 40 Karlake Rd., Sefton Park.—18 Colquitt St., Room 7, Mon., 7-9.30.
- London (Central).**—H. Boll, 58 Cricklewood Lane, N.W. 2.—St. Bride's Inst., Ludgate Circus, E.C. 4, Fri., 7.
- London (South).**—F. E. Wadham, 10 Grandison Rd., S.W. 11.—49 Lavender Hill, S.W. 11. *Group*: 1st and 3rd Thurs., 8.30. *Adv. Class*: other Thurs., 8.30.
- Balham.**—Miss A. L. Borel, 20 Badminton Rd., S.W. 12.—Balham Educational Settlement, 47 Ramsden Rd., S.W. 12, Thurs., 8-10.
- Canning Town (The P.A.S. Club).**—Miss Hanbury, 454 Camden Rd., N.7.—Lower Veness Room, Congregational Hall, Swanscombe St., E. 16, Wed., 6.30-8.45.
- "Charing Cross."**—Mrs. Farmer, 15 Queen Elizabeth's Walk, N. 16.—Same address, 1st Wed., 3.
- Chiswick.**—H. W. Smith, 93 Barrowgate Rd., W. 4.—27 Flanders Road, Bedford Park, Sat., classes 7.30-8.30, group-meeting 8.30-9.30.
- Dimanča Rondo.**—S. J. Smith, 45 High St., Sydenham.—12 South Place, E.C. 2, Sun., 3.30-6.
- Diservo.**—2nd Sunday, 3.15, St. George's Church, Hart St., Bloomsbury, W.C. 1.
- London Esperanto Scout Club.**—G. Atkinson, 97 Lenthall Rd., E. 8.
- Mildmay & Highbury.**—52 Calabria Rd., Highbury, Thurs., Class, 7.30; Group, 8.30.
- Wimbledon.**—R. A. M. Kearney, 95 Cromwell Rd., S.W. 19.—The Hall, St. George's School, Worple Rd., Wimbledon (supra etago) 7.30-9.30. Monday.
- Wood Green.**—T. Lane, 26 Nelson Rd., N.8.—Wood Green Central Library, Thurs., 7.30-9.30.
- Woolwich.**—E. K. Jayne, 22 Kinveachy Gardens Charlton, S.E. 7.
- See also **Croydon, Enfield, Hatfield, Kingston, Welwyn.**
- Loughborough.**—G. M. Williams, 19 Ward's End.—Victoria St. Free Church, Tues., 7.
- Maldstone.**—J. Hale, 136 Wheeler St.—Dockrill's Restaurant.
- Manchester.**—J. E. McCann, 43 Hulton St., Moss Side.—Kingston Restaurant, 76 Mosley St., Thurs., 7.30.
- (Manchester) Y.M.C.A.**—G. H. Boatte, 29 Norbuth St., Cheetham Hill.—Y.M.C.A., Mon., 8.15.
- Merthyr Tydfil.**—Miss M. Morgan, 5 Lower Vaynor Rd., Cefn Coed.—Same Address, 1st and 3rd Sat.
- Mont Albert (Vic.), Australia.**—Miss K. B. Blyth, c/o Miss E. A. Simmott, 21 Wolseley St., Wed.
- Nelson.**—S. Hirst, 48 Moore St., Thurs., 8.30-9.30.
- Newcastle-upon-Tyne.**—Geo. Shepherd, 166 Hotspur St., Heaton.—Y.M.C.A., Blackett St., Wed., *Elem. and Intermediate Classes*, 7-8, *Adv. Class, Paralympo*, 8.15-9.30.
- Nottingham.**—H. O. Schofield, 57 Caledon Rd.
- Perth, Australia (Nigra Cigno).**—Miss F. Cherrett, 46 Leonard St., Victoria Park.—9 Pier St., Thurs. even.
- Plymouth (Tri Urboj).**—E. Martyr, 93 Beaumont St., Stoke.
- Portsmouth.**—Mrs. M. E. Gall, 85 Arundel St.—2 Garnier St., Elementary, Tuesdays, 7.30 p.m.; Advanced, Fridays, 8 p.m.
- Preston.**—Miss Holland, 17 Watling St. Rd.
- Pymble (Australia).**—L. E. Thomson, Hope St., Pymble, Nr. Sydney.
- Rochdale.**—Miss Maynard, 69 Peel St.
- Royaton.**—J. Course, F.S.M.C., Clock House.—Same address, Mon., 8.
- St. Helens (Lancs.).**—Francis Pope, 9 Devon St.—16a Bridge St., Fri., 7.30-10.
- Salisbury.**—Miss Barnett, 34 Hulse Rd.—Osmond's Cafe, Fisherton St., alt. Fri., 7.
- Sheffield.**—Mrs. E. Bateman, 15 Edge Hill Rd., Nether Edge.—Business Exchange, Cross Burges St., alt. Fri., 8. **Woodseats Branch.**—632 Chesterfield Road, Tues., 7.30.
- Shipley.**—Miss M. E. Parker, 25 Wellington Crescent.—Otley Rd. Mixed School, Wed., 7-9.30.
- Sidcup.**—Miss H. G. M. Clarke, 34 Birkbeck Rd.—Christ Church Parish Hall, Wed., 8-9.
- Southport.**—Miss M. Walls, 25 Derby Rd.—Write Secretary.
- Spen Valley.**—Frank Wright, Hunsworth Lodge, Gomersal, near Leeds.—Museum, Leeds Rd., Millbridge, Wed.
- Stoke-upon-Trent.**—J. S. Miller, 14 Meakin Avenue, Stone.—5 Adventure Place, Hanley, Fri., 7.30-9.30.
- Torquay.**—Mrs. E. W. Wood, "Hobury," 2 Upton Vale Terrace.
- Victoria, B.C. (Canada).**—Mrs. Wicks, 6, Brown Block, Broad St.—Same address, Tues., 8.
- Wallasey-on-Tyne.**—T. Swinburne, 3 James Terrace.—28 Diamond St., Mon., 7.
- Welwyn Garden City.**—Miss C. S. Wood, 171 Handside Lane.—21 Russellcroft Rd., Wed., 8.
- Wisbech.**—Miss E. Miller, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 7.30.
- York.**—W. F. Lawrence, 6 Dodgson Terrace, Acomb.—The Settlement, St. Mary's, last Mon., 7.30.

FEDERATIONS.

- Lancashire and Cheshire.**—J. H. L. Booth, Horrobin Cottage, Anderton, Chorley.
- Midland.**—Mrs. W. E. Hailstone, "Ingleside," Tile Hill Lane, nr. Coventry.
- North-Eastern.**—F. Basey, 472 Shields Rd., Heaton, Newcastle.
- Scottish.**—Miss Agnes G. Macfarlane, 234, Dumbarton Rd., Glasgow.
- South-Eastern.**—B. E. Long, 21 Gt. Russell St., London, W.C. 1.
- South-Western.**—Miss E. Hogg, Chalice Well, Glastonbury.
- Yorkshire.**—Miss C. M. E. Morton, 49 Mount Pleasant St. Hilltop Rd., Dalton Huddersfield.

THE
Esperanto
Blend of Purest SCOTCH
WHISKY.

SPECIAL NOTICE.

Owing to Government Restrictions, we have been compelled to withdraw this Whisky from general sale.

Former Clients will be supplied to a limited extent in accordance with the supplies at our disposal.

Terms and conditions on application to
BUCHANAN, SCOTT & CO.,
Garthland Street, GLASGOW.

POR DRAMEMULOJ

PREZENTU AL VIAJ GRUPANOJ

la plej ĉarman kaj
interesan Teatraĵon

“BARBRA.”

de

SRO. JEROME K. JEROME.

Unuakta: 4 Roluloj:
Okupas 40 minutojn.

Sceno—Simple meblita ĉambro.

Prezo: Unu ŝilingo, aŭ frankite.

Ĉe B.E.A., 17 Hart St., London, W.C.1

THE AT LAST SEND FOR SAMPLE
RUBBER CORN PROTECTOR
NOT ONLY GIVES INSTANT RELIEF BUT PERMANENTLY CURES.

W. R. EDWARDS,
HIGH LEVEL WORKS,
MAIDSTONE.
PRICE 6

IN 3 SIZES
PAIN
EASE

Aprobata
de la
Maidstone
kaj
Gillingham
Grupanoj.

3
Sizes for
1/- P.O.

W. R. EDWARDS,
High Level Works,
MAIDSTONE.

Ĉiujn informojn pri la movado esperantista, pri la naciaj societoj, fakaj organizaĵoj, gazetoj k.t.p. vi trovos en la baldan aperonta

JARLIBRO DE U.E.A.

Interesan legaĵon, fidelan informadon pri la okazintaĵoj en la movado, regulajn fakojn pri ŝako, filatelio kaj legindajn aldonojn vi trovos en

ESPERANTO

Oficiala gazeto de Universala Esperanto Asocio.

Kotizo al U.E.A.: Membro: 5 ŝil. M-ro.—Abonanto 12/6; M-ro.—Subtenanto 25s

Aldonoj akceptas la lokaj delegitoj, kaj se ne estas:

HARRY A. EPTON, Sekretario de U.E.A., 17 Hart Street, London, W.C.1.

Ĉiu Grupsek. kaj aktiva sam. kiu volas helpi la movadon kaj gajni gojon kaj monon senlabore, skribu:—

L. L. H., 101 WINDHAM RD., BOURNEMOUTH.

Reala Okazo por Bonfarado.

“JOSEPH RHODES, kaj la Fruaj Tagoj de Esperanto en Anglujo.”

Angle verkita de JOHN MERCHANT,
Prezidanto de B.E.A.

Esperanten tradukita de LOUISE BRIGGS
(Leeds).

Eldonita de la Yorkshire Esperanto Federation

rezoj:—

PAPERBINDITA, 2/6. (2/10 AFRANKITE).

TOLBINDITA, 4/6. (5/0 AFRANKITE).

Aĉetebla ĉe

British Esperanto Association (Inc.)

17 HART STREET, LONDON, W.C.1.

NON-ESPERANTO BOOK SERVICE

Our New Department.

We have pleasure in announcing that we have made arrangements to supply to our readers NON-ESPERANTO BOOKS of Fiction, Drama, Poetry, Science, History, Travel, Education, Languages—in fact,

BOOKS ON ALL SUBJECTS.

Our Esperanto Book Department has been a source of profit for many years past, and it is in the hope that such profits will be greatly augmented that we have decided to extend our activities. It, of course, entirely depends upon the support we shall receive from our sympathisers, but this support we know we shall get if it is realised that every penny profit we make in this new department will be one penny more for the PROPAGANDA OF ESPERANTO. Remember that when you order such books through us you are helping the Esperanto movement in the most practical way possible—financially.

DIRECTIONS:—When ordering, please state if possible (a) Full title of book; (b) Name of Author; (c) Name of Publisher; (d) Price.

If price is known, please enclose sufficient remittance to cover cost and postage. Any excess will be refunded. If price is not known, an invoice will be sent with the book, but we must reserve ourselves the right to send a *pro forma* invoice if we consider it necessary.

SPECIAL CONCESSION to MEMBERS and FELLOWS:—All orders for 2/6 and over, will be sent POSTAGE FREE.

B.E.A., 17 HART STREET, LONDON, W.C.1.

SUPPLEMENTARY BOOK LIST.

November, 1923.

To be used in conjunction with July Book List.

All undermentioned books are **NEWLY-ARRIVED** with exception of those marked thus: † Books reduced in price; § Books increased in price. Add 10% for postage. Excess will be refunded. All new books sent POST FREE to those on our OPEN ORDER List. Ask for particulars.

TEXT-BOOKS (English).

		Net Prices
Esperanto for Young Beginners (7th edn. revised)	14pp.	s. d.
Spoken Esperanto (N. W. Frosh)	91pp.	2 3

TEXT-BOOKS (in Esperanto).

§Bildersaal (Huss) Vols. I, II, and III.	(each)	6 9
§Bildotabuloj	134pp. (paper covers) 2s. 3d.; (cloth bound)	3 0
Esperantisto en Germanio (Hans Koch)	184pp.	3 0
†Popola Frazlibro. (Deshays)		6 6
†Tra la Jaro. (Lucy R. Waddy)	(new edn.)	2 0

TEXT-BOOKS (in other languages).

Grammatica Elementar de Esperanto (Portuguese)		0 9
§Hebrew-Esperanto Text-Book		2 0
Manuale di Esperanto (Italian)		1 0
Polish-Esperanto Text-Book		6 9
Portuguese-Esperanto Conversation Book		1 0
§Vollständiges Lehrbuch (Mebusz)		1 6

DICTIONARIES.

Esperanto-Bulgarian Dictionary	252pp.	2 0
German-Esperanto Dictionary (Christaller)	660pp.	7 6
§Lithuanian-Esperanto Dict. & Esp-Litova Vortaro (Macernis)		1 3
Radikaro Esperanta (with Portuguese traits.)		1 0
†Vortaro de Esperanto (Esp-Esp.) Kabe	(cloth)	3 0

LINGUISTIC, HISTORICAL AND BIOGRAPHICAL.

Demandaro (R. de Ladeveze) Prof. D-ro Gohl	110pp.	1 0
†Dokumentoj de Esperanto (Mebusz)	200pp.	2 0
Langue Vivante Artificielle, Une (Aymonier)		1 11
League of Nations Report (in Portuguese)		0 6
Venice Commercial Conference Report. Special rebate for quantities		0 1
do. (in Esperanto, French, or Italian)	(each)	0 6

LITERATURE.

Akbar (Brewer) Isbrucker and Ziemans	256pp.	3 3
Albumo de Bulgaraj Esperantistoj	96pp.	2 0
	(better quality paper)	3 0
Almozulino de la "Pont des Arts" (Hauff) Bruggemann	144pp.	0 10
Aventuro en la Novjara Nokto (Zschokke) Bruggemann	72pp.	0 6
Bukedeto (M. I. Krestanoff)		0 6
Bukedo (Kolekto de orig. literaturajoj k.t.p.)		0 9
Časo al Diablo (Bersetzterre) Paolet		0 1
El la Mitologio de Antikvaj Popoloj (Bruggemann)	80pp.	0 6
†En Svislando (Kvin rakontoj) Ramo (H.)		2 0
Epizodo de Milito (Colas)		0 2
Fabeloj de Andersen (Zamenhof) complete. 1st Vol.	153pp.	2 0
†Hebraj Rakontoj (Salom-Alehem and Perez)		1 0
†Inter Blinduloj (Javal)		1 3

LITERATURE—(contd.)

		Net Prices
Italaj Rakontoj (Amicis) Monti	75pp.	s. d.
Kiel akiri bonan stilon? (Zamenhof)	8pp.	0 1
Liŝova Almanako. (el liŝova liter. penso and vivo)	2843p.	3 0
Malbela Anasido. (H. C. Andersen)	12pp.	0 1
Sub la Neĝo (E.B.I. 29/31) (Porchat) Borel		0 10
†Unua Legolibro (Kabe)		4 3

DRAMA.

Amkonkurantoj. (R. Schmidt) E.B.I. 32		0 4
Ensorĉo (Paolet) unuakta dramo		0 3
Lalilo, La (Asseret) D-ro E. Christianell		1 0
Miljonheredaĵo, La (Kirschen) unuakta komedio		0 4
Natan la Saĝulo (Lessing) Karl Minor. Drameca Poemo		2 0
Perfekta Kniristino (Hentsch) E. Ramo		0 4
Reĝo Judea, La (Devjatnia) Dramo en 4 aktoj	182pp.	2 3

RELIGION, PHILOSOPHY AND SOCIOLOGY.

Post la granda milito (D-ro Zamenhof)		0 2
Preĝareto, La (P. M. Prof. Caroli)		0 3

COMMERCE, SCIENCE AND TECHNICS.

Appliko de Radioj Ultraviolaj al Sterilizo de l'akvo		0 2
†Enciklopedia Vortareto Scienca (Verax)	(cloth)	4 0
Inicaco Matematika (Laissant) Chaignan and Carnescease	160pp.	1 6
†Medicine, Utilité et Possibilité de Langue Internationale		2 0
†Poliglota Vade-Mecum de Farmacio (postage pd.)	(cloth)	6 0

LEAFLETS.

		Post Free.
No. 14. Esperanto and its Critics (Prof. W. E. Collinson)		s. d.
	(dozen) 2s.; (each)	0 21
No. 15. Radio and the Language Difficulty	8pp. (each) 1d.; 100	4 0
Esperanto & Labour	16pp. (each) 2d.; (dozen)	1 6

MISCELLANEOUS.

Blotters, 3 colours. New Edition.	12 for	0 6
R.E.S.'a Adresaro (1923)		0 10
†Poŝkalendaretoj por Esperantistoj, 1923	80pp.	0 3

MUSIC.

Kongres-Amatino (Merchant) H. Moy Thomas		0 6
--	--	-----

BOOKS OUT OF PRINT OR UNOBTAINABLE.

Grammatica Completa (Italian); Germana-Esp. and Esp.-Germana Handwörterbuch; Plena Klasika Libro; Japanese Key; Esperanta Literaturo, Pri la; Lupo, hundoj kaj homoj; Vintrofabeloj; Solecaj Animoj; Horacio; Omar Khayyam; Mia nuna sintenado pri Apendicito.

THE BRITISH ESPERANTIST

OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)

ISSUED ON THE 15TH OF EACH MONTH.

Vol. XIX.—No. 224.

NOVEMBER, 1923.

Price 6d.

EDITORIAL.

" man, proud man,
Drest in a little brief authority,
Most ignorant of what he's most assured,"

THE important news announced on the next page by our Hon. Secretary desiderates notice here, since we are as immediately concerned as any member of the Association, and more so than most.

We said in our first article (February, 1922), that we were not satisfied with the gazette. As an official organ, it did not stand to the *Esperantistaro* of this country for what it should. The Council knew that, but were not, at that time, prepared for a radical change. The two years that have all but passed since then, have given time to demonstrate that the present writer, whatever his power, qualifications, personality, could not make the gazette what indubitably it ought to be.

We are not disposed to make excuses. With our eyes open we accepted the limitations laid down as working conditions; we have no thought of complaint against any person or condition; indeed the liberties that we have taken have been praised rather than blamed by those in authority. But the difficulties of the position, it is now recognised by the Council, are such as we cannot overcome while the general inertia characteristic of the Movement in this country since the War, remains to hamper the old modes of development, block all the old roads. Further, there is always with us the obsequent person and the self-differentiated type of pharisee, for we are a *homaro* with as varied types of mankind in our ranks as can be found elsewhere.

So it became necessary to strike out in a new direction, to turn our backs on the past, not as such merely because it is past, and yet upon it in so far as it weighs upon and hinders by overloading our present. "Big with deep warnings of the proper tenure," our past, in truth, points the way to our future, but let us not misread its lessons. This writer cheerfully

accepts the failure, believing that even his poor effort has sufficed for *some* purpose during these few short months; what ultimate purpose who knows, and, what matters? After all, the future is with Esperanto, with the B.E.A. if all remain faithful, but who believe in Esperanto, even the faithful, must claim that future, must seize it.

Now, we know that all at headquarters regard the new venture with large and strenuous hope. And indeed, with a good start already assured, edited by one whose clear vision and keen acumen sees and knows requirements and possibilities, the new magazine may well inspire every confidence. *International Language* is being planned upon such lines that it will be an honour to any to be permitted to help, and, for our part, we shall spare no effort to merit a place in the ranks, whenever opportunity presents itself.

Therefore, to you who read this, one duty is clear and close, the duty to relax no effort, rather to put forth greater, in order that the new magazine may prosper, and that every possible result of that be promptly garnered.

* * * *

We have had several requests to publish the text of Mr. Merchant's speech from the British Broadcasting Station, and so it will be found on page 127.

Indeed it is a most important event. We don't want to let enthusiasm run away with us, but from some viewpoints it is one of the most important events in the history of our Movement. It means that one of the most powerful business organizations in the world has at least recognised Esperanto, and more, has recognised it with a kindly gesture, a friendly reception.

Certainly the acceptance of Esperanto by the B.B.C. as the most convenient means of disseminating news throughout Europe would be an event whose importance could not be over-rated. We have not yet achieved that, but we have made a step in that direction.

Antaŭen, ĝis la venko!

THE OLD ORDER CHANGETH . . .

IN 1917 a few enthusiastic *samideanoj*, feeling the need for some measure of organisation of the literary work done by English-speaking Esperantists, decided to endeavour to set up a body which could advise and assist translators and authors and tabulate literary information. Their first proposal was that a Committee of the Council of the B.E.A. be appointed to undertake the work, but the Articles then in force precluded anyone but Councillors from serving on such a Committee, and as there were not sufficient Councillors available with the necessary time and qualifications it was decided to form a special society for the work. Thus came into being the *Brita Literatura kaj Debata Societo* which has done so much in the last six years to increase interest in the literary work of the Movement and to maintain a high standard of style in Esperanto.

The Articles of the B.E.A. have since been entirely revised, and the Committee system now in force has worked so satisfactorily that it has been felt for some little time past that a reversion to the original intention of the founders of the B.L. & D.S. would not only simplify matters but would tend to strengthen the Esperanto Movement in this country.

The members of the B.L. & D.S. having been consulted by their Committee, a proposal was accordingly put forward to the Council of the B.E.A. that a Committee of the Council take over the labours of the Society from the New year.

This proposal, which came before the Council Meeting in Edinburgh on the 29th September was accepted, and at its December meeting the Council will appoint the members of the new Literary Committee of the B.E.A. There will, of course, be no subscription payable to the Committee, which will be dependent upon donations for its income. It is hoped that at least those Members who have previously paid an annual subscription to the B.L. & D.S. will support the Committee's funds.

Another change which it is proposed to make is in connection with the provision concerning "Associates" in the Articles of the B.E.A. The present arrangement has not met with support, and as it is felt that many sympathisers who are not prepared to learn Esperanto or take an active part would willingly become Associates if the minimum annual subscription were fixed at a low figure, it is proposed to fix a sum of 2/6. This will entitle the subscriber to become an Associate and to receive the Report of the year's work. An announcement on this subject appears elsewhere in this number.

The present financial position calls for some substantial alteration in the Association's budget. Very considerably more work of a propaganda nature is being done now than formerly, and such work makes constant demands upon the funds. It is very important that at the present time such work should not cease—on the contrary, it should be increased.

The *British Esperantist*, which is a costly item of expenditure, apparently does not meet the needs of to-day. An ever-growing volume of correspondence on the subject makes that fact manifest. Many Members who give their subscriptions to the Association in order that propaganda work may be done think it undesirable that they should be given back half their subscription in the cost of the Official Organ, although there is a general desire to receive literary matter in Esperanto.

Having given due consideration to these matters, the Council has decided to reduce the number of

pages in the *British Esperantist* to those needed for official matter only, and to give Members in addition, in return for their subscription to the Association, the quarterly magazine *Literaturo*, which now becomes the literary organ of the B.E.A. The subscription to the B.E.A. will remain as at present, and although the new arrangement will keep Members in touch with headquarters, and provide them with reading matter in Esperanto in convenient form, it will cost the Association considerably less than the present *British Esperantist*.

It will be possible to subscribe to *Literaturo* apart from the membership subscription, and it is hoped that a number of friends abroad will take advantage of the low charge fixed: viz. 2/- per annum, post free.

Having made this revision, the Council has decided to replace to some extent the oft-lamented *Esperanto Monthly* by a monthly magazine which will appeal to and interest not only those inside, but also, and particularly, those outside the Movement, and will give some assistance to beginners. The title of the new magazine is to be *International Language*, and the first number will appear in January. *La Juna Lernanto* will be a feature of this magazine. The subscription will be 2/6 per annum, post free. Full details will be circulated so soon as they are available.

HOW IT WILL WORK:

10/- per annum pays for Membership of B.E.A. (Fellows £1 ls.) with full voting rights, and entitles to *British Esperantist* every month and *Literaturo* every quarter.

2/6 per annum pays for *International Language* every month. (N.B. This magazine will not be sent free to Members of the B.E.A. Those desiring to become members and to receive *International Language* should send 12/6 (or £1 3s. 6d. for Fellows).

2/- per annum pays for *Literaturo* every quarter. (N.B. Members of the B.E.A. will receive this magazine without extra subscription).

2/6 per annum will be the charge for an Associate, who will have no voting rights, will receive no magazines, but will be sent a Report of the year's work (subject to the proposed change in the Articles being carried).

It will be seen that Members, when proposing to their friends and to sympathising acquaintances the subscription for Associateship, have a quite valuable opportunity to assist in the success of the new magazine. That will stand upon its own bottom, will succeed of and by itself. It is assumed that Members, when collecting the 2/6 for Associateship, will at least mention that 5/- would include *International Language*, a magazine devoted to the *idea*, not specifically to one development of it, and written in English. Your friends are not therefore compelled to learn Esperanto, but, wherever you can place it, you secure for the Movement a continual and interesting reminder which ultimately may secure another Esperantist.

It is hoped that Members will appreciate that the changes have been decided upon only after very careful consideration by those in the best position to know the needs of the Movement in this country as a whole, and that they will loyally support the arrangement.

CHARLES H. EDMONDS,
Hon. Secretary.

MEETING OF COUNCIL.

Notice is hereby given that a meeting of the Council will be held in London at the Offices of the Association, 17, Hart Street, London, W.C.1, on Saturday, the 8th December, 1923, at 6 p.m.

"ESPERANTO: THE ONLY CURE FOR A TONGUE-TIED WORLD"

WIRELESS TALK FROM THE LONDON BROADCASTING STATION BY JOHN MERCHANT, PRESIDENT OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, ON SATURDAY, 20TH OCTOBER, 1923.

LADIES AND GENTLEMEN,

My audiences usually receive me with open arms, but you are holding me at a distance. Still, I hope to be able to entertain you upon the subject of "Esperanto: The Only Cure for a Tongue-tied World."

This may not sound too promising as a Saturday night entertainment, but, believe me, it is more enthralling than the latest film; more *moving* than the latest romance. But don't *move*; just hold on, because the dish will be served up with a plenitude of pleasing phrases, garnished with a number of amusing anecdotes!

Nobody quite realises how thoroughly tongue-tied the world is, until he or she travels beyond the boundaries of this bright little island of ours, and then the fun begins. The fact of the matter is, that the moment we cross a frontier, we are up against the problem of Foreign Language. Even the gutter-snipes of Paris speak French more fluently than the greatest highbrows of our own Universities. The same applies to every other country under the sun.

A London stockbroker went to Paris for a holiday. On his return he was asked if he had had any difficulty with his French? "No", he replied, "but the Parisians *did*." They generally do, and the difficulty is always a *pronounced* one.

A Swiss minister visited England, and offered up a prayer at a public gathering. In the course of his petition he made reference to a well-known Bishop, and said "Oh! Lord, *pickle* him for many years to come"!

"Pickle" and "Preserve" are words which meant the same thing to him, but we, in our greater knowledge, know that he made a "bloomer." It is the fear of making similar "bloomers," which keeps us all tongue-tied when taking an excursion into strange lands.

There is one solution to the problem . . . everybody must learn Esperanto in addition to the Mother tongue. We call it the Mother tongue, you know, because Father rarely gets a chance to use it!

In the Battle of Tongues, a woman can always hold her own . . . but she never does.

The time is ripe for the universal adoption of the Auxiliary Language for all Peoples. There is nothing new in the idea. In fact, there is nothing new under the sun. Even Broadcasting has been going on for years. I met a man in the train, aged about 70, who has been broadcasting from his birth . . . He had the most pronounced squint I have ever seen.

Lord Bacon . . . the man who wrote Shakespeare's Plays 300 years after he died . . . was one of the first to suggest an International Language.

To-day, every one realises the need, and even Statesmen have tried to do something in the matter. They have appointed commissions, and the commissions have written reports in favour of Esperanto, and these reports have been duly presented, carefully filed, and speedily . . . forgotten.

Greek and Latin have been proposed for International service by people who have been educated beyond their intelligence; and the other day, some one . . . probably a master criminal, suggested that the Police ought to use Latin as an aid to their

investigations with other nations. One might as well expect Beckett to stop Carpentier's right as the average Policeman to decline a Latin noun, or rather, if he were asked to decline it, he would—decline it!

For political and sentimental reasons, neither English, French nor any other national idiom will ever commend itself to the world at large. There, we turn to the one practical alternative . . . ESPERANTO.

Esperanto is called an artificial language, but actually it is no more artificial than a Garden City is artificial when compared with an old-time city, which has grown up hickety pickety, with a maze of winding streets and cul-de-sacs, in which it is as difficult to find one's way as to suck a peach without injury to its bloom.

Esperanto is a simplified natural language, which is easy to write, easy to speak, and easier still to read.

A knowledge of it will carry you over the whole globe, do away with Frontiers, and make Friendships for you everywhere you go.

Julius Caesar was so strong, that he was able to throw a bridge across the Rhine. But with Esperanto at your command you can throw your voice to the ends of the Earth, and be understood by your fellow-Esperantists both near and far.

Last year, I visited Finland, Sweden, Germany, Holland, France, and Switzerland, and, because of using Esperanto, never had a moment's uneasiness the whole of the time. No, that is not quite true. Old Neptune gave us a terrible shaking in the Baltic, which prevented everybody except our friends from Scotland from taking nourishment. They had paid, and meant to eat, whatever happened afterwards. In most cases, IT happened.

This year I have been to Italy, and taken part in an International Conference of business men, who were drawn from 29 different countries. We used Esperanto only, and got through four times as much work as would have been the case had we employed Interpreters.

We got through our business as quickly as you can walk through the streets of Aberdeen on a Flag Day. The progress we made was like that of a Kangaroo with rheumatism . . . it knew no bounds.

The pleasures you now receive through Broadcasting would be increased a 100-fold if everybody knew Esperanto, because then singers of every nationality would sing for you in that language, and everybody would understand what was being sung.

To-night, arrangements have been made by Esperantists all over the continent to listen-in to my remarks, and although they will not understand what I say in English, the moment I begin to speak in Esperanto, the walls of Babel will fall, and my words will be heard and understood beyond the seas and mountains.

Will you hold on a few moments, whilst I send a greeting to Esperantists on the continent in a language they can all understand? Thanks, I felt sure you would.

MIAJ KARAJ SAMIDEANOJ,

En la nomo de la tuta Brita Esperantistaro, mi salutas vin tutkore hodiaŭ, kaj esperas ke miaj vortoj, dissendataj je la nuna momento por la unua fojo el Anglujo per la senfadena telefono, atingos viajn orelojn klare, kaj plenigos viajn korojn per ĝojo.

Mi esperas, ke la rezultato de la eksperimento estos tiel granda, ke la sendado de novaĵoj en nia kara lingvo fariĝos ĉiutaga afero.

Por helpi tion, bonvolu sendi al la oficejo de la Brita Esperantista Asocio poŝtkarton, por ke ni

povu prezenti al la Senfadena Telefona Kompanio bonan ateston, ke Esperanto estas vivanta kaj potenca lingvo, kaj tute taŭga por la disvastigo de gravaj novaĵoj tra la tuta mondo.

Mi salutas la gesamideanojn, kiuj kunvenas hodiaŭ en Bern, kaj esperas, ke la aranĝoj de ili faritaj por min aŭdi bone sukcesos.

Mi salutas la gesamideanojn en ĉiuj regionoj de la mondo, kaj al la Britaj geamikoj, kiuj ankaŭ faris specialajn aranĝojn, mi sendas miajn tutkorajn bondezirojn, kaj esperas ke mi sukcesis kontentigi ilin per mia unua parolado per la senfadenaj ondoj.

Nia movado senĉese pligrandigas rilate fortecon, influcon kaj entuziasmon, kaj se ni nur daŭrigos niajn klopodojn vigle, pacience kaj kuraĝe, post nelonga tempo, mi estas certa, ke ni atingos nian celon en Gloro.

La tempo je mia dispono jam forflugis. Tial, mi devas saluti vin per la vortoj: Bonan nokton, karaj gesamideanoj! Ĝis la revido.

Sorry to have kept you waiting, but thousands would have been disappointed had I not said at least a few words in Esperanto itself.

Now my time has gone, but I trust that I have said enough to arouse your interest in this important subject, and that you desire a better acquaintance with it. If so, let the B.B.C. know about it. They will give you what you want, if you let them know what you do want.

And remember this. If you've got a head, look ahead, or you won't keep ahead. Whether you like it or not, Esperanto has come to stay, and you might as well come in through the early doors with the rest of us, as hang about until the crowd begins to push and jostle and struggle in a vain endeavour to make up for lost time.

The words "time," remind me that it is time, and if I don't keep time, I may get "Time," so good-bye until the next time.

TRA LA GAZETARO.

LITERATURO.—La nova numero (No. 19) de ĉi tiu gazeto enhavas, interalie, tradukon de *The Dream of Eugene Aram*, la konata poemo de Thomas Hood, farita de Fleming Fulcher kaj bone reproduktanta la spiriton kaj efekton de la originalo: kaj tradukon de *The Masque of the Red Death* (farita de "Afomo"), el la *Rakontoj de Mistero kaj Imago* de Edgar Allan Poe. La ĉefaj originalaĵoj en la kajero estas lerta humoraĵo, "*Kamuflaĵo*," de James F. Martin, kaj *Niaj Patroj Rakontis al Ni* (verko premiita de la Brita Literatura kaj Debata Societo) de Emma L. Osmond.

La gazeto, post la fino de la nuna jaro, fariĝos, laŭ aranĝoj konsentitaj inter la B.L. & D.S. kaj la B.E.A., propraĵo de la lastenomita Asocio; sed la legantoj ĝojos scii, ke ĝi aperos kvaronjare kiel nun, kaj en la sama formato. Dum 1924 ĝi estos senpage sendata al ĉiu membro de la B.E.A., kaj nemembroj povos ĝin aboni aŭ aĉeti laŭ la ordinaj kondiĉoj.

VERDANO.

COMING EVENTS.

DIVINE SERVICE in Esperanto will be held in *St. George's Church, Hart Street, London, W.C.1*, at 3.15 on *Sunday, 9th December*.

Offers of help in these services, either by speaking or by vocal or instrumental solo, would be greatly appreciated.

La Dimanĉa Rondo.—Kunvenas dimanĉe ĉe 12 South Place, Moorgate Street, E.C.2, je 3.30. Komuna temanĝo je 4.15. Programo:—Nov. 18.—Debato: Ke Edzinoj rajtas havi Eksterhejman Okupon. Por: F-ino H. Langlelaan. Kontraŭ: S-ro E. E. Yelland.

„ 25.—Senlaboreco kaj Imperia Preferado. S-ro Fairman.

Dec. 2.—Debato: Ke Puno (Korpa) estas Malbona. Por: S-ino E. Osmond. Kontraŭ: S-ro C. Stuart Menteith.

„ 9.—La Fiziko kaj Metapsiko. S-ro A. W. Bradbrook.

„ 16.—La Loko de la Lingvisto en la Esperanta Movado. S-ro F. E. Wadham.

Sek.: S-ro S. J. Smith, 79 Listria Park, N.16.

The Women's Freedom League are holding a *Green, White and Gold Fair* on *Friday and Saturday, November 23rd and 24th*, in *The Central Hall, Westminster*. The B.E.A. will have a Stall. Members visiting the Fair should bring friends to the Stall and make use of the opportunity for propaganda.

Sud-Londona Klubo kunvenas ĉe 49 Lavender Hill, S.W.11, la unuan kaj trian ĵaŭdojn en ĉiu monato, je 8.30 vespere.

Dec. 6.—La Loĝantoj de Marso. S-ro K. R. Sturmer.

„ 20.—Zamenhofa Memoriga Festo. Altgrada kurso ceterajn ĵaŭdojn je sama horo. Inkluziva kotizo 2s. 6p. Vizitantoj bonvenaj. Sekretario: F. E. Wadham, 19 Grandison Road, S.W.11.

Newcastle Branch of Central Labour College at a meeting held 16th October decided to establish a Class for Esperanto under the auspices of the College. Pres., Mr. P. Spoor; Sec. and Treas., Mr. J. Basey (474 Shields Road, Heaton). Subscription purely nominal. Leakey's text book, 3d.; "Key," 1d.; every Tuesday, 7.30 p.m. Mr. F. Basey will be the teacher; his abilities and successes are already well known.

Richmond.—At St. John's Girls' School, Clarence Road, Richmond, the Esperanto Class, conducted last year by Miss Fisher, was started again on 11th October. Fee, 3d. per lesson.

KRONIKO.

SHEFFIELD.—Merkredon la 12an de Septembro S-ro J. Merchant, Prez. de la B.E.A., faris al la anoj de la Rotary Club, je la kutima semajna lunĉo, paroladon pri Esperanto kiel internacia lingvo.

S-ro Merchant forte instigis pri la taŭgo de Esperanto precipe kiel aldono al la Rotary movado. Li opiniis, ke societo tiel mond-konata kiel la Rotary Club ne estas kompleta afero sen komuna lingvo, pere de kiu la diversnaciuloj povas kompreni unu la alian sen malfacileco. Rilate al internaciaj diskutoj pri politiko, komerco kaj sociala interkomunikado, Esperanto faros grandajn servojn en la enkonduko de interrasa amikiĝado. Li ne sugestis ke Esperanto devus forpeli iajn naciajn lingvojn, sed ĝi povas funkcii kiel neŭtrala helplingvo komuna al ĉiuj rasoj.

Rotarian E. Robinson ankaŭ donis bonan tributon al la valoro de Esperanto. Li konstatis ke li mem ĉeestis Esperantan konferencon kun personoj el 29 diversnacioj, vera poliglotejo, kaj miris ke ili ĉiuj povas kompreni unu la alian pri komercaj aferoj. Oni multe dankis S-ron Merchant pro la interesplena parolado, kaj sendube liaj penoj portos frukton estonte.

Ipswich.—Okazis je lundo la 8a de Okt., en la Ipswich Municipal Technical School, la unua grupkunveno de la Ipswich grupo. Plaĉas al mi sciigi vin ke "la afero" kreskas en Ipswich, kaj ni esperas havi bonan sezonon.

GLASGOW Esperanto Soc.—The Winter Session opened with a propaganda meeting in St. Andrew's (Kent) Hall, 1st October; about 250-300 were present, and Prof. John E. M'Fadyen, D.D., kindly and most ably filled the chair. Recalling when, in 1906, in America, he first heard Esperanto spoken, he expressed his keen pleasure in observing how onlookers were inspired by the evidences of friendship and goodwill at Esperanto gatherings.

Our President, Mr. John Merchant, gave the address on Esperanto [genial, racy, etc., etc., as usual—ED.], presenting the educational, commercial and fraternal aspects and uses of the language. He noted the inevitable difficulties that must arise if any national language, e.g., English, were proposed as an international medium; for instance, if a German and a Spaniard or other foreigners tried to communicate with one another in English, our language would soon degenerate into mere "pidgin-english." Replying to the Chairman, Mr. Merchant stated that he had never heard Eastern students such as Chinese and Japanese complain of difficulties in Esperanto, but he had heard merchants from China and Japan complain of the difficulties of national European languages, and wish that Esperanto were commonly used.

Messrs. D. Kennedy and J. M. Warden moved votes of thanks to Mr. Merchant and the Chairman respectively. Several new students were enrolled and more are expected when the classes begin.

Newcastle-on-Tyne.—La ĉiujara ĝenerala kunveno de la Societo okazis 26an de Septembro, ĉe la Y.M.C.A., Blackett St. S-ro A. R. Fairbairn prezidis. Oni decidis kunveni ĉiumerkredon vespere 7-9.30. Kurso por komencantoj 7-8; Altgrada Kurso kaj Parol-Rondo 8-9.30. Membroj de la Gateshead kaj Wallsend Societoj kuniĝis kun ni por interbabila ekzercado je la Parol-Rondo, kaj oni esperas fari la Novkastelan Societon klub-centro por ĉiuj Esperantistoj en la Durham kaj Northumberland regiono. Vizitantoj estos kore bonvenaj. Kotizo 2s. 6p. kvaronjare. Programo:—

Nov. 21.—Gateshead-anoj.

„ 28.—S-ro R. G. Redpath. "Manĝaĵoj."

Dec. 5.—S-ro F. Clegg. Radiotelefonio.

„ 12.—Vivkameoj de la Majstro.

„ 19.—Kristnaskaj Kantoj kaj Rakontoj.

Jan. 9.—"Kunveniĝo de la Klanoj."

„ 16.—Elektota. S-ro F. Basey.

„ 23.—Muziko. F-ino A. Blair.

„ 30.—Elektota. S-ro T. Swinburne.

Sek.: S-ro Geo. Shepherd, 166 Hotspur Street, Heaton.

The Workers' Esperanto Club.—A new Club was started on October 6th at The Minerva Cafe, 144 Holborn, London. The members who joined agreed that the objects of the Club shall be to have lectures, discussions, etc., upon the Labour Question, to hold Socials, and to spread the Esperanto language among the workers. Meetings and discussions are held every Saturday at 7.30 till 10.30, and a beginners' Class is held from 6.30 to 7.30. All are welcome, both learners and Esperantists. La nova Esperanta klubo bonvenigos ĉiujn seriozajn ĉeestantojn. Jack Flower, Sec.

Bristol.—Kiel fino al tre sukcesa somera programo, la lokaj grupanoj de la 22a ĝis la 24a Sept. pasigis tre ĝueblan semajnfino ĉe la W.E.A. gastejo "Penscott Domo" Shipham, Somerset. Anoj el la Bath grupo ĉeestis, kaj estis reunuiĝo inter multaj amikoj. Dimanĉon matene Diservo okazis en Esperanto, kaj posttagmeze S-ro J. C. Fox, sekretario de la grupo, legis Esperante traktaĵon nomitan "Virino—kaj la neniigo de Milito"; bona diskutado sekvis. Poste S-ino F. W. Rogers, kiu ĵus revenis hejmen de Aŭstrujo, kien ŝi vojaĝis kiel reprezentanto de la "Virina Internacia Ligo" rakontis siajn spertojn kaj ankaŭ parolis pri la progresado de la "Ligo de Juneco" movado en tiu lando.

Bristolaj grupanoj ne rapide forgesos la ĝojan tempon kiun ili pasigis ĉe "Penscott."

Wood Green Esperanto Society.—At the Annual Meeting held at the Public Library on the 11th instant, the following officers were elected:—*President*, Mr. Robert Robertson, F.B.E.A.; *Vice-Presidents*, Dr. Ernest Goulding, Rev. H. Dawtrey, Messrs. H. A. Luyken, F.B.E.A., F. Rickett Shelton, F.B.E.A., and F. W. Locke; *Treasurer*, Mr. R. G. Smellie; *Secretary*, Mr. A. H. Wortman, 177 High Road, N.22.

It was decided to continue the meetings at the Public Library on Thursday evenings, from 7.30 to 9.30 p.m., with a membership subscription of five shillings per annum, but that all visitors shall be welcome.

Programme.—

Nov. 22.—Reciproka Esperanta Ekzameni.

„ 29.—Pruvado de Ĝeneralscio
Kondukanto:—S-ro Robertson.

Ni plezure anoncas ke S-ro C. H. Edmonds, la Hon. Sek. de la B.E.A. promesis viziti nin por konduki publikan propagandan kunvenon, pri kiu pluajn detalojn postnelonge.

London Esperanto Club.—Meetings are held every Friday evening. Esperanto Classes: Beginners, 7–7.45 p.m.; Advanced, 7–7.45 p.m. Konversacia Rondo, 7–7.45 p.m. Lectures, etc., commence at 8 p.m. Visitors are cordially welcomed. **Programme.**—

Nov. 30.—Societa Vespero.

Dec. 7.—Gazeta Vespero. F. E. Wadham.

„ 14.—Zamenhofa Vespero. F-ino L. S. Grant.

„ 21.—Teatraĵo. La Aktora Rondo.

„ 28.—Fantomoj. E. O. Leggatt.

Jan. 4.—Novjara Festo.

„ 11.—Dance.

Hon. Sec.: H. Boll, 58 Cricklewood Lane, N.W.

West Hartlepool.—We had a very successful meeting at the local Y.M.C.A. last night to consider the formation of an Esperanto Group. Fifteen persons were present, and, as we have the names of at least five more who are willing to join us, we shall have no difficulty in forming a group. It is interesting to note that two members of the Burnley Group were present, having lived in this town for several years without coming into contact with any Esperantists. We decided to start a class for learners immediately, meetings to be held weekly in the Y.M.C.A., to be followed by short group meetings for conversation with more experienced members. At the commencement of the new year we will establish the group on official lines and affiliate with the B.E.A. and N.E. Federation.

C. WATSON, 40 Tristram Avenue.

Birkenhead.—Ni sukcesis restarigi la antaŭan grupon ĉi tie. La kurso estas sub la protektado de la Laborista Edukada Asocio, kaj la lecionoj okazas 7–8.30 p.t.m. ĉiuĵaŭde. La kunveno de la Birkenhead'a Esperantista Societo okazas je 8.30 la unuan kaj trian ĵaŭdojn. D-ro A. Wyse, M.A., M.D., M.B.E., akceptis la oficon de Hon. Prezidanto, kaj S-ro H. Graham White, M.P., tiun de Hon. Vicprez. Oni elektis aliajn jene:—S-ro H. Callaghan, prez.; R. G. Morton, vicprez.; W. Exon, kasisto; S. Dean, helpa sekretario; kaj E. G. Mawson, 18, Slatey Road, Birkenhead, Sekretario.

Nekrologo.

WHITLEY.

Ni forte bedaŭras anonci la subitan morton, je la 25a de Oktobro, de malnova samideano, Harry Whitley, el Armley, Leeds. S-ro Whitley aliĝis al la Leeds'a grupo en 1906, sed, entuziasmigite per ĉeesto ĉe la Cambridge'a Kongreso, li forlasis tiun societon en 1907 por starigi grupon ĉe la Salem Congregational Church, de kiu li estis vigla ano. La nova grupo sukcesis bone dum kelkaj jaroj, lerte kaj afabla gvidate de S-ro Whitley. Eble tiuj, kiuj ĉeestis la Britan Kongreson en Leeds, memoras la Diservon en tiu preĝejo. Kiam la Salem'a grupo ĉesis funkcii, S-ro Whitley ne povis, pro troa okupateco, realiĝi al la Leeds'a Societo, nek partopreni aktive en esperantistaj klopodoj; sed li ĉiam tenis intereson pri la Movado, portis surbruste la verdan stelon, kaj restis ano de la B.E.A. Je iu okazo, li faris valoran servon al la Leeds'a grupo, kondukante B.E.A. ekzamenon, kaj lian gaje afablan kaj kuraĝigan mienon al la junaj kandidatoj oni bone memoras hodiaŭ.

LEWIS.

Kun sincera bedaŭro ni ricevis sciigon pri la morto en Worcester, je 12 Okt. de S-ro B. Lewis, la amata ĉefo de Sta. Paŭla Lernejo, post longa suferado, dolĉe elportita.

La enterigo okazis la 15an de Okt. kaj meze de la granda amaso da funebrantoj vidiĝis kvar knaboj, membroj de la Junula Esperantista Klubo, kiuj kortuŝige metis florojn sur la ĉerkon.

S-ro Lewis estis vera sanktulo kaj ĉiu, kiu interrilatis kun li, baldaŭ devis lin ami. Per senlaca devoplenumo li estis modelo por ĉiuj siaj kunlaborantoj, kaj lian memoron ni ĉiam ame konservos.

Kvankam li ne estis aktiva Esperantisto, li estis sincera amiko al nia movado. Li bone komprenis la ideon de Esperantismo kaj ludis gravan rolon en la oficiala enkonduko de Esperanto en S. Paŭlan Lernejon. Li fariĝis membro de la B.E.A. en 1920, sed pro multokupeco ne povis partopreni en la antaŭenigo de nia afero. Tamen li donis multan kuraĝigon kaj simpatian al S-ro W. Severn kiu instruis la lingvon.

La ĉefaj trajtoj de lia karaktero estis ĝentileco kaj servemo. Li estis multe respektata kaj amata de siaj malriĉaj knaboj, kiujn li ankaŭ amis per amo granda kaj mirinda.

Al lia familio ni sendas la esprimon de niaj respektplenaj kondolencoj.

REVIEW.

By the Editor.

Baha'u'llah and The New Era, by J. E. ESSLEMONT, M.B., Ch.B., F.B.E.A. Geo. Allen & Unwin, Ltd., 236 pp., 8/6.

Bahaism is a scheme of thought that propounds the idea of the love of God for man through man. It aims at universal brotherhood and works on, through and by means of the teachings of three men, of whom two claimed direct inspiration from the Divine. At least they spent their lives in the service of man.

The first took the title of BAB.

"What he intended by the term 'Bab' was this: that he was the channel of grace from some great Person still behind the veil of glory, who was the possessor of countless and boundless perfections, by whose will he moved and to the bond of whose love he clung."

On the 9th July, 1850, he was "martyred" at the age of 31, having been born 20th October, 1819.

The second assumed the title of Baha'u'llah (Glory of God). He was born 12th November, 1817. He passed away 28th May, 1892, leaving a will that constituted his eldest son, Abdu'l Baha, his representative, and the expounder of his teachings.

Abdu'l Baha (Servant of Baha) was born 23rd May, 1844, "in the very same hour in which the Bab declared his mission." He ultimately became Sir Abdu'l Baha Abbas, K.B.E., and passed away 25th November, 1921.

This book is a history of the whole Movement and a statement of its aims. We much wish that we might comment, but the *British Esperantist* is not the place and we may not infringe that strict neutrality that is one of the fundamentals of Esperanto. This may be said for understanding:—Bahaism, if it be a real thing, is internationalism sublimated by love for MAN; it takes no cognizance of this or that specific class of men; it proclaims that God is love, that love is of and from and the essence and proof of God; hence, as a scheme of thought, it appears to be the intellectual and spiritual antithesis of such schemes of thought as find their supporters and apologists in movements like the S.A.T., whatever be the aim of the latter.

The direct connection with Esperanto arises thus:—

Dr. Esslemont claims that the invention of Esperanto is proof of the inspiration of a prophecy and "command" by Baha'u'llah. A list of similar proofs is given in respect of other matters.

In December, 1912, Abdu'l Baha visited Edinburgh and addressed the Esperanto Society there. He "... announced that he had encouraged the Baha'is of the East to study Esperanto, in order to further better understanding between the East and West."

At Paris in February, 1913, he said:—

"To-day one of the chief causes of the differences in Europe is the diversity of languages. . . . Were a universal auxiliary language in operation, they (the nations) would all be considered as one. . . . Now, praise be to God that Dr. Zamenhof has invented the Esperanto language. It has all the potential qualities of becoming the international means of communication. All of us must be grateful and thankful to him for this noble effort; for in this way he has served his fellow-men well. Therefore every one of us must study this language and spread it as far as possible, so that day by day it may receive a broader recognition, be accepted by all nations and governments of the world, and become a part of the curriculum in all the public schools. I hope that Esperanto will be adopted as the language

of all the future international conferences and congresses, so that all people need only acquire two languages—one their own tongue and the other the international language."

It will be evident that if any scheme of thought could practically contain the HOMARANISMO of Zamenhof, Bahaism might be such a scheme, and we therefore strongly urge upon Dr. Esslemont as a "duty that lies nearest" to translate the whole book into Esperanto, use every means to get it published throughout the whole world, and, we wish him all possible help and guidance in the task.

For Zamenhof, also, spent his life in the service of Man!

SALES NOTES.

OUR New Book Sales Scheme.—The motto of our Sales Department is "Service," as exemplified in our deposit Account and Open Order Services, whereby *samideanoj* may on the one hand facilitate the payment of subscriptions, books, etc. out of an amount standing to their credit in the B.E.A., and on the other hand, receive copies of the latest and best works in Esperanto hot from the publisher, *postage free*, with the right to return any found unsuitable.

In keeping with our motto, we have added still another Service to our organisation; that of obtaining non-Esperanto books of all kinds for the benefit of our members and friends. Many persons have at different times found it necessary to order books from booksellers, having to wait several days until same have been obtained from the publishers. We now offer this same service; that is, if you require a book of any kind, just write us, giving the bare necessary particulars, and we shall obtain it for you and post it to you without delay. By this means, you will put a little profit our way, which otherwise we should not have obtained. Thus you will directly help the propaganda of "la kara lingvo." This scheme has great possibilities before it, and if properly supported will perhaps lead to much bigger things.

Supplementary Book List.—In our advertisement columns will be found a list of new additions to our stock of books on sale; this list to be used in conjunction with our July booklist, a copy of which will be willingly sent post free on request. Some welcome price reductions will be noticed, as well as fewer necessary increases, while several books are now either out of print or for the present unobtainable.

Two New Pamphlets.—Prof. W. E. Collinson, of Liverpool University, has written a most interesting brochure in defence of Esperanto in reply to criticisms directed against the language from a theoretical point of view. The title is "*Esperanto and its Critics*," price 2d. per copy.

The subject of Wireless is very much to the fore at the present moment, and the new pamphlet written by Mr. H. A. Epton, who is a keen radio amateur, entitled "*Radio and the Language Difficulty*," price 2d., will be read with interest by all Esperanto and Radio enthusiasts.

Kiel akiri bonan stilon.—A reprint of this excellent article by "Zanoni" has now appeared and can be bought for 1d. a copy or 20 copies 1/8, post free. We strongly urge groups, federations and individual Esperantists to acquire the pamphlet forthwith, to read, mark, learn and most diligently study it and obey its precepts. The text itself even ought to become one subject of the practice work of all groups, and nothing but good can come from such usage. [Ed., B.E.]

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 17 HART STREET, LONDON, W.C.1.

OFFICIAL NOTICES.

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

Miss HILDA MAY CANNON, 62 Stockwell Park Road, London, S.W.9; Mrs. EDITH E. HAARER, St. James' Restaurant, Torquay; Miss J. R. MACFARLANE, 26 Dundas Street, Edinburgh; CHARLES C. MCFARQUHAR, 163, University Avenue, Toronto, Canada; GEORGE MOULT, 89, Cheldea Park, Eastern, Bristol; THOMAS C. SIMPSON, 25 Camden St., Lisburn Road, Belfast, Ireland; MARK SUNICH, Confectioner, G.P.O., Thames New Zealand; Miss CHRISTINA ELLIOTT, Crapstone, Yelverton, Devon; Miss MARY MCCARTHY, c/o Mrs. Gordon, Sawyers Bay, Dunedin, New Zealand; SIMON PLISKIN, City House, 186 City Road, Hulme, Manchester.

NEW DELEGATE COUNCILLOR.

Dimanča Rondo, F. G. WADHAM.

GUARANTEE FUND, 1923.

	£	s.	d.
Carried forward (Corrected total)	500	0	0
Miss E. B. Ireland, Hove	1	0	0
Total	501	0	0

EXAMINATION will be held at the Offices of the Association, 17 Hart Street, London, W.C.1., as follows:—

Preliminary: Monday, 3rd December, 6.30 to 8. Fee, 1/6.

Advanced: Tuesday, 4th December, 6 to 9. Fee, 3/-.

Candidates should give notice of intention to attend.

NOTICE OF SPECIAL RESOLUTION.

Notice is hereby given that an **Extraordinary General Meeting** of the BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Incorporated) will be held within the READING ROOM, 17, HART STREET, LONDON, W.C.1., on **Friday 30th November, 1923**, at 6.45 o'clock, for the purpose of considering, and, if approved of, passing the following **Resolution**:—

THAT in Article VII (a) the words *one guinea* be deleted, and the words *two shillings and sixpence* be substituted therefor.

THAT in Article VII (b) the word *Journal* be deleted, and the words *Annual Report* be substituted therefor.

And notice is hereby given that a further **Extraordinary General Meeting** of the Association will be held within the READING ROOM, 17, HART STREET, LONDON, W.C.1., on **Friday 14th December, 1923**, at 6.45 o'clock for the purpose of receiving a report of the proceedings at the above-mentioned Extraordinary General Meeting, and of confirming the said **Resolution**, if approved of, as a **Special Resolution**.

(Article VII will then read:—)

"(a) Individuals, firms, corporations, and public authorities favouring the objects of the Association and subscribing to its funds not less than two shillings and sixpence per annum, may be enrolled as Associates.

"(b) They are entitled to receive the Annual Report of the Association, and to have such other privileges as may be determined by the Council; but shall have no voting rights, nor liability in the event of a winding-up of the Association."

Nominations of Officers and Councillors for the year 1924-5.

Members and Fellows are reminded that in accordance with Bye-Law 6 (a) they have the right to make

nominations for Officers or Councillors. Bye-Law 6 (a) reads as follows:—

6. BALLOT LISTS.

(a) With a view to the preparation of the ballot lists for the annual elections, any three Members may, by nomination in writing sent to the Secretary in December or January, propose any other Member (with his consent) as an Officer or Councillor for the next ensuing year. Forms for such nominations may be obtained from the Secretary.

MONTAGU C. BUTLER, Secretary.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

*CHARLES WATSON, West Hartlepool; GOOLBANOO A. IRANI, Fort Bombay, India.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

*LUCY E. RICHARDS, New Barnet; *ALICE M. HOPTON, Malvern, Victoria.

*Denotes that candidate has passed with distinction. WM. HARVEY,

Hon. Secretary. Examination Committee.

20th October, 1923.

DONATIONS.

To Publications Fund.—DR. J. BOYD PRIMMER, £2 2s. To Guarantee Supplementary Fund, 1923.—Listeners-in at B.E.A. Office £1 11s. 6d.

PROPAGANDA COMMITTEE, B.E.A.—Report of work (1st Aug. to 15th Oct.)—Five meetings have been addressed, books being sold to the value of £1 12s. 4d. 28 further addresses have been arranged. 389 Circulars have been sent to the press etc., and 650 enquirers have been put in touch with Groups and Federations. 80 Hyde Park enquirers have received literature. The Committee has issued a leaflet, *Radio and the Language Difficulty*, and has inserted advertisements in a few magazines where this seemed desirable. Arrangements are in hand for stalls at a forthcoming Fair of the Women's Freedom League, and at the Conference of Educational Associations in January, 1924 (see page 128).

EDZIĜO.

En Bexley, Kent, 6an Oktobro, 1923, S-ro Alex. W. Thomson, F.B.E.A. ("Avoto"), Prezidanto de Skolta Esperantista Ligo, Del. U.E.A., k.t.p., el Bexley, al F-ino Ellen Partridge, el Belvedere, Kent. Estonta adreso: "Pleasant View," Upton Road, Bexley Heath, Kent. Aliaj gazetoj bonvolu represi.

I.K.U.E.—Will all Catholic Esperantists in Great Britain and the Colonies be good enough to send their names and addresses to Mr. J. E. Hookham, 45 Holmesdale Road, Hampton Wick, Middlesex, England.

ANONCO.

Esperantista Rondeto en Jicin interŝanĝas ĉiujn objektojn: G, PK, PI, PM, lernilojn, bildojn, glm., gvidl., k.t.p., por ekspozicio. Rondeto garantias respondon. Adreso: A. Sikl, Jicin, Ĉeĥoslovakio, Eŭropo.

FAKO DE KORESPONDO.

31.—Germanujo.—Siegfried Krafczyk, Gabitzstr., 32, I., Breslau VII.

32.—Holando.—N.H.v.d. Huis, Hevendwaarsstraat 16, 's Bosch, pri radio-koncertoj kun radio-amatoro.

33.—Meksiko.—Rudolfo D Ruiz, Aleo de la Libereco 113, San Luis Potosi, kun britaj samideanoj.

34.—Germanujo.—Siegfried Krafczyk, Gabitzstr 32, Breslau VII. dez. kor. kun komercistoj, agentoj, komisiistoj, precipe eldonejoj de artbildo kaj kartoj.

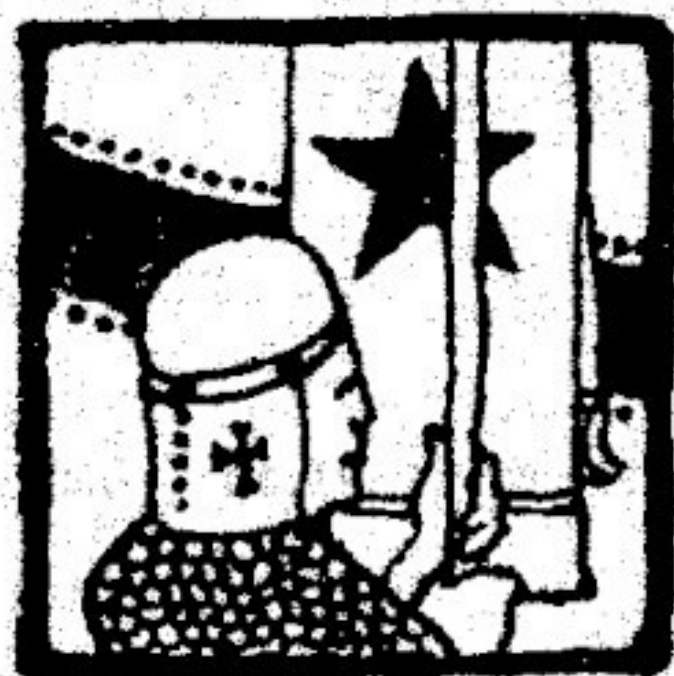
35.—Germanujo.—H. Gross, Steina Gail 18, Königsberg i/Pr, kun maŝinkonstruistoj, ingenieroj aŭ teknikistoj, prefere amerikanoj, pri aŭtomobilaj problemoj.

LA JUNA LERNANTO

SUPPLEMENT TO "THE BRITISH ESPERANTIST"

N-RO 23

NOVEMBRO 1923

La Juna Lernanto is distributed free with *The British Esperantist*. Separate subscriptions are accepted at 1/- per annum post free commencing with any number. Price for quantities, 6d. for 25 or 1/- for 50, post free. Send orders to B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C.1, England.

La Juna Lernanto estas disdonata senpage kun *The British Esperantist*. Apartajn abonojn oni akceptas po 1 ŝilingo jare, afrankite. Oni povas komenci je iu ajn monato. Prezo por kvantoj, 6 pencoj por 25, 1 ŝilingo por 50, afrankite. Mendojn oni sendu al B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C. 1, Anglujo.

Manuskriptojn k.t.p. oni bonvole sendu al S-no E. R. Edmonds, 21, Russellcroft Road, Welwyn Garden City, Herts, Anglujo.

*The world is so full of a number of things,
I'm sure we should all be as happy as kings.—R.L.S.*

Karaj Gejunuloj,

I have just received a postcard from Russia, which I am sure you will like to read. This is what it says: Ni kaj niaj infanoj fariĝis viaj legantoj por tri jaroj. De tio ni fariĝis pli feliĉaj, ĉar komuna legado de via interesplena ĵurnaleto donas al ni novajn ĉiam bonajn sentojn, novajn sciojn, kaj vekas nin al bonaj agoj. Ekzemple, ni decidis fari sub nia fenestro malgrandan benkon por nutri vintre paruojn.

Niaj infanoj komisiis nepre demandi vin, kie loĝas sciuro, en kia parko, por vidi lin per siaj okuloj. Oni demandas kaj mem respondas jese, ke Elizabeto la erinaco fariĝis la edzino de Henriko, kaj havis multajn ridindajn idojn.

Have you seen squirrels in the park where you live? We often see them in the parks in London, and they are so friendly that they will eat from your hand.

Now that the cold weather has come I expect our little squirrel has curled up warm and snug in his nest and gone to sleep, but I hope one day the sun will waken him so that he will tell us another of his adventures. Mi amas nian etan sciuron, ĉu vi?

Via amike,

LA REDAKTORINO

AL LA ESPERANTISTARO

Ario: "March of the Men of Harlech."

Al la Esperantistaro
Tie ĉi kaj trans la maro
Nia samideanaro

Turnas sin kun am'.
Malprosperu ĝi nenie,
Dio donu, ke ĝi plie
Kresku dum la jaroj ĉie,
Ĝis grandega fam'.

Kiel familioj vivu la nacioj,
Kresku frata amikeco, ĉesu la envioj;
Baldaŭ homa militado
Kaj ĝisnuna malamado
Pro la interkomprenado
Malaperos jam.

Altidea pacamanto,
Patro li de Esperanto,
Ĉiam estu la gvidanto
Zamenhof al ni.
Ĉien lia lingvo iros,
Tutan mondon ĝi konkiros,
Naciaron kune tiros
Pro la ben' de Di'.

Diru, dum la estonteco,
Pri la lingva utileco
Por afer' de ĉiu speco
En la homa rond'.
Daŭre ni klopodu ĉiam,
Celon lasu ni neniam,
Ĝis la glora tago, kiam
Aŭdos nin la mond'.

F. J. WEST.

LA DU FEINOJ

ROLULOJ:

JOHANO:—dek-kvinjara.

KARLO:—dek-tri-jara.

MARIO:—knabino dek-du-jara.

FEINO PETOLINO:—vestita per neblanka mantelo portanta saketon da polvo.

FEINO BONINO:—Blanke vestita, vergo mane.

Sceno:—Lernoĉambro—tablo kovrita per tuko.

Johano kaj Karlo sidas ĉe la tablo. Johano skribas, Karlo lernas la historion. Sur seĝo apud la tablo sidas Mario kiu kudras pupan vestaĵon. La pupo kuŝas sur kuseno flanke.

JOHANO:—(suprenrigardante) Karlo, kiel oni literas Coventry Esperante? Ĉu k-o-v-e-n-t-r-i-o? Mi devas fari verketon pri Lordino Godivo kaj mi tre volas ne fari erarojn. Mi deziras ke mia verketo plaĉu al mia instruisto.

KARLO:—Ho! ne faru demandojn kiam mi penas lerni la historion! Mi, ankaŭ, multe deziras ke mia laboro plaĉu al la instruisto. Vi ne estas la sola fiŝo en—

JOHANO:—Mi multe bedaŭras, Karlo. Mi ne intencis ĝeni vin! Sed, bonvolu diri al mi ĉu, aŭ ĉu ne, oni devus Esperantigi la vorton.

MARIO:—Certe ne—mi scias tion! Oni nur Esperantigas la plej gravajn aŭ plej internaciajn nomojn.

JOHANO:—Mil dankojn, fratineto; sed (*ruze*) ĉu Coventry ne estas konata internacie pro cikloj, aŭtomobiloj, k.t.p.?

MARIO:—Tiuokaze, se Coventry estas tiom konata, ne estas necese ĝin Esperantigi!

JOHANO:—Bone! mi memoros tion.

(Li skribas. Dum kelkaj momentoj estas silento en la ĉambro escepte de la knarado de la plumo kaj la murmurado de Karlo kiu lernas la lecionon. Piedpinte, la Feino Petolino ŝteliras en la ĉambron rigardante, vice, en la vizaĝon de ĉiu infano, samtempe gorĝridante. Ŝajne, ili ne konscias pri ŝia ĉeesto).

FEINO PETOLINO:—Ha! Ha! Ha! Kiel laboremaj ili estas! Mi ne ŝatas ĉi tion. La loko estas tro trankvila. Mi malpacigos ilin, kaj ĝuos tion, kio okazos. (Ŝi malfermas sian saketon kaj elprenis iom da polvo. Ŝtelirante al ĉiu infano, ŝi ĵetas iometon en la okulojn, samtempe mallaŭte ĉantante kanteton.)—

Polveret', polveret', jen por mi,

Ilo, fari ridon, ridadon.

Polveret', polveret', jen por mi, ilo fari gajan ridon.

(Mallaŭte kantante ŝi rampiras sub la tablon).

KARLO:—(frotante la okulojn). Ho! la studado lacigas min; kial oni devas labori? Aĉa historio! Ĉu estas grave ĉu la reĝo Henriko VIIIa havis unu aŭ dek unu edzinojn? La temo ne interesas min. Jen, mia opinio! (Ĵetas

la libron sur la tablon kaj alproksimiĝante al Mario forprenas la pupon).

JOHANO:—(Leviĝante kolere kaj montrante sian libron makulitan). Nu! rigardu tion, kion vi faris, Karlo. Vi ja tute difektis mian libron. Mi kvitiĝos kun vi! Mi faros makulon sur la vian. (Metinte sian plumon en la inkujon li alproksimiĝas la libron de Karlo).

KARLO:—Ne! Atentu! Se vi faros tion, mi vin pugnos! Tiu libro apartenas al mia instruisto!

JOHANO:—Tiu estas via afero! Vi malpurigis la mian kaj—

KARLO:—Ne, Johano, efektive vi mem faris ĝin.

MARIO:—Karlo! Karlo!! Rigardu tion, kion vi faris ĉe mia pupo. Vi mortigos ŝin! Johano, igu lin redoni la pupeton!

(Okazas interbarakto. Karlo ĉirkaŭkuras la ĉambron tenante la pupon supre. Mario alkroĉiĝas al li kaj Johano iras interkapti lin. Ĝuste tiam la Feino Bonino eniras kaj ĉirkaŭrigardas gravmiene. Ŝi svingetas la vergon kaj la tri infanoj subite ĉesas la kverelon dirante kune—"Ho! mi ja estas dormema!" Konfuzmaniere, ili trovas la seĝojn kaj ekdormiĝas).

FEINO BONINO:—(Ĉirkaŭrigardante la ĉambron ekvidas polverojn). Ha! Laŭ mia opinio! Jen, mi vidas postsignojn de la Feino Petolino. Certe ŝi ne estas malproksima. (Ŝi elserĉas la ĉambron, suprenlevas la tablotukon kaj ekvidas Petolinon).

FEINO BONINO:—Ha! Jen vi estas petolema feino. Kiam mi vidis la infanojn malpacigi, mi estas certa ke vi estas priresponda! Ĝenerale, ili estas feliĉaj kaj laboremaj. Nu! vidu tion, kion vi faris! (Montras makulitan libron, pupon ĉirkaŭŝiritan, k.t.p.). Mi raportos pri vi al la Reĝino de la Feinoj.

FEINO PETOLINO:—Ho ve! Ne faru tion. Mi nur intencis ŝercon. Ne diru la Reĝinon, mi petas, kaj mi aranĝos ĉion kiel antaŭe. (El la saketo ŝi elprenas ungventon kaj ŝmiras iometon sur la okulojn de ĉiu infano).

FEINO PETOLINO:—Jen, tiu forprenos la magian polvon kaj kiam ili vekiĝos ili forgesos tion, kio okazis, kaj ili estos feliĉaj.

FEINO BONINO:—Mi esperas ke jes. Tamen, mi ne promesos ne diri al la Reĝino, ĝis mi povas vidi la efikon. (Svingetas la vergon trifoje kaj la infanoj vekiĝas. Ambaŭ feinoj foriras en la fonon).

JOHANO:—Ĉu mi ja dormis? Mi devas daŭrigi la verketon. (Vidas makulon). Kiel okazis tio? Kredeble, kiam mi ekdormis, mi faligis la plumon. Ho ve! mi devas komenci denove.

KARLO:—Mi ne scias, sed mi kredas ke ankaŭ mi dormis.

MARIO:—Ho! pupeto kara, mi songis ke kruela knabo vin forprenis. Mi tre ĝojas ke mi ne perdis vin. (Ĉirkaŭpremas ĝin; sonorilo sonas).

KARLO:—Jen estas la temanĝosonorilo! Ho! la tempo ja pasis rapide! Ni iru! Ni devas pene labori post temanĝo por ellerni la lecionojn. (Ili foriras feliĉe).

FEINO BONINO:—Nu! Petolino, kiu, laŭ via opinio, faras la plej utilan laboron? Ĉu ne estas pli bone feliĉigi ol malpacigi?

FEINO PETOLINO:—Jes, Bonino, vi estas prava. Mi forĵetos la magian polvon, kaj, se vi konsentos, mi helpos al vi. (Forĵetas la saketon).

FEINO BONINO:—Tiu tre ĝojigas min. Demetu la mantelon kaj ricevu tiun ĉi vergon. Ni flugu kune, alportante feliĉecon ĉien, kien ni iros. (Foriras dancante). D. & G.P.

PIPRUJO BLUĈAPA

Kiam Nanjo pasigis tagon ĉe la Onklino Agneso, ĉiam ŝi ĝuis la tagmanĝon. Ŝi pistis sian terpomon per forko, kune kun abunda vera butero; tiam ŝi malŝpare dissemis pipron sur ĝi.

Kiam ŝi estis hejme, la patrino pensis ke pipro ne estas bona ĉiutage por knabinetoj, kaj hejme la pipro venis el neinteresa poteto el vitro kaj arĝento. Ĉe la onklino ĝi venis el strigo. Li estis malgranda flava strigo. Liaj rondaj okuloj estis el ruĝa vitro. Kelkfoje la onklino malŝraŭbis la kapon al li—tute for—kaj plenigis lian korpon de plua pipro per tekulero. Tiam ŝi ŝraŭbis la kapon ree, kaj oni povis dissemi la pipron tra kelkaj truetoj ĉe ĝia vorto. Ĉi tio ŝajne ne ĝenis la strigon. Nanjo amis lin tre kore.

Fine, en unu feliĉa tago, la onklino diris, "Nu, Nanjo, mi volas doni la piprostrigon al vi. Mi vidas ke vi tre amas ĝin. Vi kunportu ĝin al la hejmo. Mi ja havas alian piprujon." Ŝi elverŝis la pipron, kaj donis la strigon al Nanjo, kiu ricevis ĝin kun ĝojo kaj vivaj dankoj, kaj kun tri ternoj pro la pipro.

Ĉe la hejmo ŝi ne volis uzi lin kiel piprujo. Li estis ludilo, kaj tutataga kunulo. Kelkfoje ŝi plenigis lin de sablo, sed tio ne tre facile elvenis tra la truetoj. Tiam ŝi provis papavosemaĵon, kaj tio taŭgis plibone. Ŝi faris pasteĉojn el sablo, kaj pipris ilin per papavosemaĵo.

Sed ho ve! Unu tagon ŝi ne povis ie trovi lian kapon. Ŝi serĉis tra la tuta domo, supre kaj malsupre, sed nenie ŝi povis trovi ĝin. Lia senkapa korpo aspektis tute malgaja. Ŝi kaŝis ĝin en ŝranko, kaj volis sin amuzi per io alia. Dum tuta semajno ŝi ne trovis la kapon. Tiam ŝi rigardis tra la fenestro, kaj ŝi vidis ion miregindan. Jen sur arbo estis malgranda viva birdo, kiu ŝajnis esti ŝia amata piprostrigo. Ja vere, li estis iomete malsama. La vosto estis pli longa, la dorso estis nigrablua, la brusto estis

limonokolora. La truetoj kovriĝis per malgranda blua ĉapo. Ne estis facile, vidi lin detale, ĉar li ne restis senmova, eĉ dum unu sekundo. Sed ja li estis tre simila al la piprostrigo, nek tro ega, nek tro eta.

"Ho," ekkriis Nanjo tra la fenestro, "Vi estas mia strigo, ĉu ne?"

La malgranda birdo pendis kapomalsupre. Li renversis sin, kaj turnis kaj returnis la kapon, ĝis kiam Nanjo pensis ke nepre ĝi forfalos.

"Ne, ne, ne," li siblis kolere. "Nek via, nek ia strigo mi estas. Nenia strigo ajn!!

"Vi aspektas kiel strigo," diris Nanjo, "kiel eta blua strigeto. Kie do vi trovis la kapon? Se vi malŝraŭbos ĝin tiamaniere, vi certe perdos ĝin ree, kaj tio estus domaĝo."

"Sensencaĵon vi parolas!" eksplodis la malgranda birdo. "La kapo estas tute firma al mi. Estas tre malĝentile, diri ke mi similas al malsprita, ega strigo. Kompreneble mi ja devas iome turni la kapon. Alimaniere, kiel mi povus tuj ridi tutĉirkaŭe—ĉirkaŭe-e-e. Ĉi-ĉu ĉe vi? Ĉi-ĉu ĉe vi."

"Nun estas vi, kiu parolas sensece," diris Nanjo. "Ĉi-ĉu ĉe vi ne signifas ion. Oni ne diras ĉi-ĉu ĉe vi."

"Sed mi diras ĝin," respondis la malgranda birdo. "Ofte mi diras tion,—kiam ajn mi volas. Ĉiĉuĉevi, ĉiĉuĉevi-i-i-i." "I passed by your window."

Tiam subite ekkantis fresa voĉo en la ĉambro—

"Ho, ĝi estas Onklino Doroteo," kriis Nanjo, kaj kuris por ĉirkaŭbraki ŝin. Nanjo posedis ja sufiĉe da onklinoj.

"Al kiu vi parolis?" demandis ĉi tiu. Ŝi rigardis tra la fenestro, kie la malgranda birdo ree pendis renverse, pepadante "ĉiĉuĉevi." Tiam ŝi ridis, kaj daŭris sian kanton gaje—

"Piprujo bluĉapa

Aŭskultu al mi!

Se tiel vi turnos

La kapon al vi,

Ĝin malŝraŭbadante—

Ho, kredu min, ke

Ĝi nepre forfalos.

Domaĝo! Ho ve!"

"Sed kiel vi jam scias ĉi tion, onklino mia?" demandis Nanjo.

"Ĉu vi pensas, ke neniam antaŭe mi vidis bluan paruon?" diris la onklino. "Ĉiuj ili estas samaj—viglaĵ, indignemaj, turbkapaj, kaj tre ĉarmaj."

Sed la malgranda birdo kolere ekscitiĝis pro la kanto, kaj forflugis, pepe riproĉante.

"Plie," diris la onklino, "Vidu do kion mi trovis apud la kotskrapilo, kiam mi venis al la pordo." Kaj ŝi donis al Nanjo la kapon de la flava piprostrigo.

L.M.D.

Competitions for Boys and Girls

PUZZLE COMPETITION—No. 3.

(Eighth Series)

This Competition is limited to boys and girls of not more than 15 years of age. Competitors must write their solutions on a postcard addressed "KONKURSO," c/o B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C. 1, and add their age and the name of their school. A Monthly Prize will be given, and at the end of the Series special prizes will be awarded to those who obtain the highest number of marks.

N.B.—It must be understood that Solutions are the competitors' unaided work.

In schools where Esperanto is taught it is suggested that the teacher collect the cards and send them in under an envelope, to save postage.

Postcards to be sent not later than December 3rd.

NUMERALA ENIGMO

Mia	7 5 3	estas	sur la	ĉielo
,,	10 6 2 3	,,	sidloko de	reĝo
,,	11 4	,,	nombro	
,,	9 5 4 7	,,	mangaĵo	
,,	6 2 4	,,	malmolaĵo	
,,	10 5 6 1	,,	naciano	
,,	7 8 1	,,	ujo	

Mia tuto estas via nomo, kiam vi partoprenas en ĉi tiuj enigmoj.

KVADRATOJ

.	.	.	.	estas	poezio
.	.	.	.	estas	arbo
.	.	.	.	estas	sen ekzisto
.	.	.	.	estas	mangaĵo
.	.	.	.	estas	mangaĵo
.	.	.	.	estas	frenezo
.	.	.	.	estas	birdo
.	.	.	.	estas	dangeraĵo

RESULT OF COMPETITIONS No. 1.

The prize has been awarded to:—

HORACE CHARLES (age 12),
St. Paul's Boys' School, Worcester.

Honours List. W. Bee, A. Carter, P. Edwards, H. Gregory, D. Hardman, H. Hope, A. Rouse, A. Russell, E. Thomasson, A. Ward, M. Williamson, A. Wrigley.

SOLUTIONS

Zigzagaĵo :	A B E L
	O P A L
	F L A G
	F L O R
	P A T R
	K A P R
	M E R L
	V E S P
	B E N K
	F E S T

Vizitkarto : KAMENTUBPURIGISTO

LITERARY COMPETITION—No. 9.

This Competition is open to Boys and Girls of not more than 18 years of age. Papers must bear the name, address and age of the competitor, and be addressed "KONKURSO," c/o B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C. 1. A monthly prize will be awarded.

It must be understood that papers are the competitors' unaided work.

Verketo : Aŭtobiografio de penko.

Entries to be sent not later than December 3rd.

HUMORAĴOJ

Du malgrandaj knaboj, fieraj pro siaj prauloj, argumentis pri la respektivaj meritoj de siaj patroj, kaj ambaŭ kiel eble plej multe fanfaronis.

"Mia patro vizitis Hinduĵojn," diris unu, "kaj li mortpafis centojn da tigroj."

"Tion mi ne kredas," respondis abrupte la alia.

"Estas vere," ripostis la filo de la tigromortiginto, "Li alportis la felojn hejmen."

"Efektive?" kriis la dua knabo, ne kapabla plu nei fakton tiel pruvitan. "Nu, mia patro faris pli ol tio. Li iris al la Norda Poluso."

"Ne estas vere," respondis la alia.

"Mi opiniis, ke vi diros tion," diris la filo de la arkto heroo. "Sed vi estas malprava. Ni havas la Poluson."

* * *

Oficiro sur motorciklo al malgranda knabo: "Ĉu vi scias ion pri aeroplano, kiu falis ie apude?"

Malgranda knabo kun katapulto, timeme: "Ho, ne! sinjoro. Mi nur celis paserojn."

* * *

Dum malluma kaj ventega nokto, vojaĝanto perdis sian vojon. Li vagadis tien kaj reen dum kelka tempo, kaj fine alvenis al fosto, kiun li opiniis vojmontrilo. Ĉar li ne povis vidi tion, kio estas sur ĝi, li rapide grimpis ĝin, kaj trovis tabulon kun la vortoj, "Malseka koloraĵo."

* * *

Maljunulino al knabeto ploranta sur la strato: "Kio estas al vi, mia knabeto? Ĉu vi perdis la vojon?"

Knabeto: "Ho, ne, sed mi trovis straton, kiun mi ne konas."

(Laŭ afabla permeso de la redaktoro de "Irish Fun.")

E.L.O.